
FSMA_2024_05 dd. 6/03/2024

Resultaten van de survey over de duurzaamheidsvoorkeuren

Samenvatting/Doelstelling:

De FSMA zamelde bij de MiFID-ondernemingen¹ en de verzekeringsondernemingen, via een survey, informatie in over de toepassing – door die ondernemingen – van hun verplichtingen inzake duurzaamheidsvoorkeuren.

Die verplichtingen² kaderen in de beoordeling van de geschiktheid van financiële producten.

De ondernemingen moeten inzonderheid:

- informatie verzamelen over de duurzaamheidsvoorkeuren van hun klanten, en
- een geschikt product aanbevelen dat bij die duurzaamheidsvoorkeuren aansluit.

De in dit verslag vermelde resultaten zijn vooral gebaseerd op de verklaringen van de ondernemingen zelf. Ze weerspiegelen de situatie zoals die bestond op het moment waarop ze de survey invulden (tussen 3 april en 15 mei 2023).

47 % van de MiFID-ondernemingen en 64 % van de verzekeringsondernemingen zijn vóór 3 augustus 2022 aan hun klanten beginnen uitleggen wat de duurzaamheidsvoorkeuren inhouden.

De meeste MiFID-ondernemingen en verzekeringsondernemingen zamelen alle nodige informatie in om de duurzaamheidsvoorkeuren van hun klanten te definiëren. Wat het vaakst ontbreekt, is het minimumpercentage dat de MiFID-ondernemingen op de portefeuille moeten toepassen. De meeste MiFID-ondernemingen en verzekeringsondernemingen bieden de klanten niet de mogelijkheid om de combinatie van types van duurzaamheidsvoorkeuren aan te geven die ze eventueel zouden wensen.

De gestandaardiseerde bevragingen over het minimumpercentage van afstemming op de taxonomie of van duurzame beleggingen verschillen sterk van onderneming tot onderneming.

¹ “MiFID-ondernemingen” verwijst in dit verslag naar de gereguleerde ondernemingen die beleggingsadvies of vermogensbeheer aanbieden. De betrokken gereguleerde ondernemingen hebben een van de volgende statuten:

- kredietinstelling,
- beleggingsonderneming,
- beheervenootschap van icbe's, en
- externe beheerder van AIF's.

² De verplichtingen inzake duurzaamheidsvoorkeuren gelden sinds 2 augustus 2022.

94 % van de MiFID-ondernemingen en alle verzekeringsondernemingen informeren de klant dat ze hem geen advies kunnen geven of dat ze zijn beleggingsportefeuille niet kunnen beheren als hun aanbod geen geschikt product bevat dat bij zijn duurzaamheidsvoorkeuren aansluit. De klant kan dan beslissen om zijn duurzaamheidsvoorkeuren al dan niet aan te passen.

Op dit moment zijn er nog maar weinig klanten die specifieke duurzaamheidsvoorkeuren vermelden.

Slechts een klein aantal websites bevat informatie over de door de SFDR³ vereiste informatie over de transparantie over de belangrijkste ongunstige effecten.

De FSMA verzamelde informatie aan de hand van een survey. Centraal aandachtspunt van die survey was de toepassing, door de betrokken ondernemingen, van de voor hen geldende verplichtingen inzake duurzaamheidsvoorkeuren. De survey werd uitgevoerd bij de MiFID-ondernemingen en de verzekeringsondernemingen. Hoewel de survey zich niet tot de verzekeringsmakelaars richtte, gelden de betrokken verplichtingen ook voor hen.

Dit verslag bevat een feitelijke weergave van de surveyresultaten.

1 De verplichtingen inzake duurzaamheidsvoorkeuren gelden sinds 2 augustus 2022

Die verplichtingen kaderen in de beoordeling van de geschiktheid van de financiële producten door de MiFID-onderneming of de verzekeringsonderneming. De ondernemingen moeten inzonderheid:

- informatie verzamelen over de duurzaamheidsvoorkeuren van hun klanten;
- een geschikt product aanbevelen dat rekening houdt met die duurzaamheidsvoorkeuren;
- aan de klant voorstellen dat hij zijn duurzaamheidsvoorkeuren aanpast als hun aanbod geen enkel geschikt product bevat dat bij zijn duurzaamheidsvoorkeuren aansluit;
- weigeren de klant een product aan te bevelen als hun aanbod geen enkel geschikt product bevat dat bij zijn duurzaamheidsvoorkeuren aansluit, en de klant weigert zijn duurzaamheidsvoorkeuren aan te passen.

De duurzaamheidsvoorkeuren kunnen betrekking hebben op de belegging in drie categorieën van financiële instrumenten of producten:

- Categorie a): een financieel instrument dat of een verzekering met een beleggingscomponent die belegt in activiteiten die als ecologisch duurzaam worden beschouwd in de zin van de taxonomie⁴, conform een door de (potentiële) klant bepaald minimumpercentage;
- Categorie b): een financieel instrument dat of een verzekering met een beleggingscomponent die een duurzame belegging vormt in de zin van artikel 2, punt 17), van de SFDR, conform een door de (potentiële) klant bepaald minimumpercentage;

³ Art. 4 van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatievervalsing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (hierna “SFDR”).

⁴ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088.

- Categorie c): een financieel instrument dat of een verzekering met een beleggingscomponent die een of meer van de belangrijkste ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren in aanmerking neemt, waarbij de (potentiële) klant de kwalitatieve of kwantitatieve elementen bepaalt waaruit blijkt dat met die factoren rekening wordt gehouden.

De verplichtingen inzake de betrokken duurzaamheidsvoorkeuren gelden sinds 2 augustus 2022.

De in dit verslag vermelde resultaten zijn in hoofdzaak gebaseerd op de verklaringen van de ondernemingen zelf⁵. Ze weerspiegelen de situatie zoals die bestond op het moment waarop de survey werd ingevuld, in beginsel tussen 3 april en 15 mei 2023.

2 De survey peilde bij de ondernemingen naar de inzameling van informatie over de duurzaamheidsvoorkeuren in een logische cascadevolgorde die vaak wordt gebruikt in de sector

Het is inderdaad courant dat de ondernemingen de klant:

- eerst en vooral vragen of hij wil dat zijn beleggingen duurzaamheidsaspecten in aanmerking nemen (**algemene voorkeur**); en
- indien hij ‘ja’ antwoordt,
 - vragen welke van onderstaande voorkeuren zijn **specifieke voorkeuren** zijn:
 - a) voorkeur voor een belegging in ecologisch duurzame activiteiten in de zin van de taxonomie,
 - b) voorkeur voor een duurzame belegging in de zin van de SFDR,
 - c) wens om een of meer van de belangrijkste ongunstige effecten in aanmerking te nemen,
 - vervolgens, in functie van de bij zijn specifieke voorkeuren vermelde categorieën, **bijkomend vragen** naar:
 - de volgende voorkeuren die hij uitdrukt in de vorm van een vrij percentage, of via een gestandaardiseerde bevraging, of via beide:
 - het minimumpercentage van afstemming op de taxonomie (categorie a),
 - het minimumpercentage aan duurzame beleggingen (categorie b),
 - de in aanmerking te nemen indicatoren met betrekking tot de belangrijkste ongunstige effecten (categorie c), en
 - de door hem gewenste combinatie van de categorieën van specifieke voorkeuren⁶.

⁵ Dit verslag weerspiegelt de situatie zoals die door de ondernemingen werd gerapporteerd. De FSMA heeft de juistheid ervan niet gecontroleerd.

⁶ EIOPA verduidelijkt dat de ondernemingen de cliënt moeten vragen of hij duurzaamheidsvoorkeuren heeft voor de duurzame beleggingen (categorie b) of voor de PAI's (categorie c), dan wel of hij de voorkeur geeft aan een combinatie van beide soorten beleggingen.

ESMA is van oordeel dat de MiFID-ondernemingen kunnen bepalen of zij de voorkeuren van de klant alternatief dan wel cumulatief toepassen indien deze voor verschillende categorieën van voorkeuren heeft geopteerd. Als de klant in dat geval de manier verduidelijkt waarop hij wil dat de onderneming zijn voorkeuren toepast, moet de onderneming de klant daarin volgen.

3 De MiFID-ondernemingen zijn geleidelijk op gang gekomen, maar verzamelen wel de meeste informatie over de duurzaamheidsvoorkeuren van de klanten

In de bank- en beleggingssector moeten 78 MiFID-ondernemingen deze verplichtingen naleven voor 102 segmenten en merken⁷. Bovendien moest op bepaalde vragen van de survey apart worden geantwoord per gepresteerde dienst⁸.

3.1 Iets meer dan de helft van de MiFID-ondernemingen zijn na 2 augustus 2022 aan hun klanten beginnen uitleggen wat de duurzaamheidsvoorkeuren inhouden

Iets minder dan de helft van de MiFID-ondernemingen zijn vanaf 2 augustus 2022 aan hun klanten beginnen uitleggen wat de duurzaamheidsvoorkeuren inhouden. Op het moment waarop ze de survey invulden, waren tien ondernemingen nog steeds niet gestart met uitleg te geven aan hun klanten.

De MiFID-ondernemingen bezorgden de FSMA, voor 88 van hun 102 segmenten en merken, een schriftelijk document dat ze gebruiken om die uitleg aan hun klanten te geven. Slechts de helft van de aan de FSMA overgelegde pedagogische documenten bevatten echter effectief toelichting bij de duurzaamheidsvoorkeuren.

Analyse heeft uitgewezen dat respectievelijk 58 % en 61 % van de pertinente documenten⁹ een passende uitleg bevatten over de categorieën a) en b) van de duurzaamheidsvoorkeuren¹⁰. Uit deze analyse blijkt verder dat de toelichting bij die begrippen bij 20 % van de MiFID-ondernemingen te technisch is verwoord.

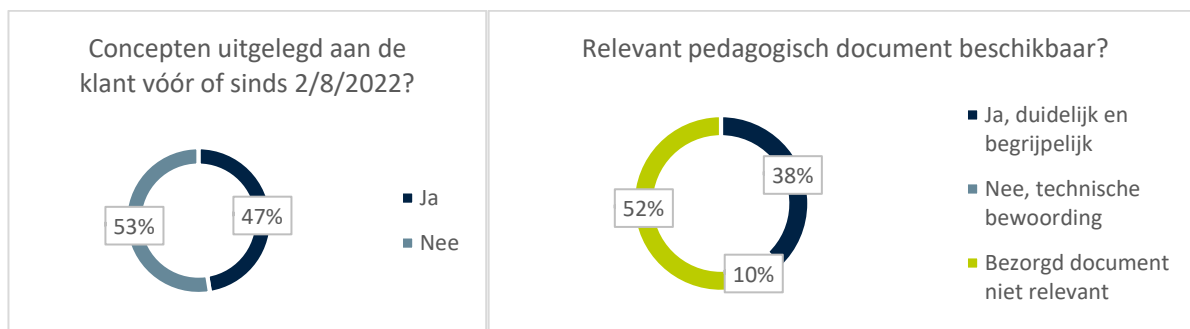
⁷ Een **merk** is een commerciële benaming waaronder de onderneming naar buiten komt. Met **segmenten** bedoelen we de indeling die ondernemingen binnen éénzelfde merk maken in hun cliënteel. Voorbeeld: *retail banking, private banking, high net worth individuals*.

⁸ Namelijk naargelang het gaat om:

- occasioneel beleggingsadvies,
- beleggingsadvies met een periodieke beoordeling van de geschiktheid, met toepassing van een portefeuillebenadering, of
- portefeuillebeheer.

⁹ Enkel op basis van de door 38 MiFID-ondernemingen overgelegde documenten kon een analyse worden uitgevoerd die kon leiden tot een conclusie over hun duidelijkheid en begrijpelijkheid.

¹⁰ De analyse van de toelichtingen bij categorie c) (belangrijkste ongunstige effecten) laat in dit stadium niet toe een eenduidige conclusie te trekken. Ze hebben de FSMA daarentegen wel een beter inzicht gegeven in de ter zake bestaande praktijken.

3.2 Geleidelijk aan zamelt een meerderheid van de MiFID-ondernemingen de meeste informatie in over de duurzaamheidsvoorkeuren van de klanten

3.2.1 De inzameling van informatie is vroeger gestart voor de nieuwe klanten en voor portefeuillebeheer

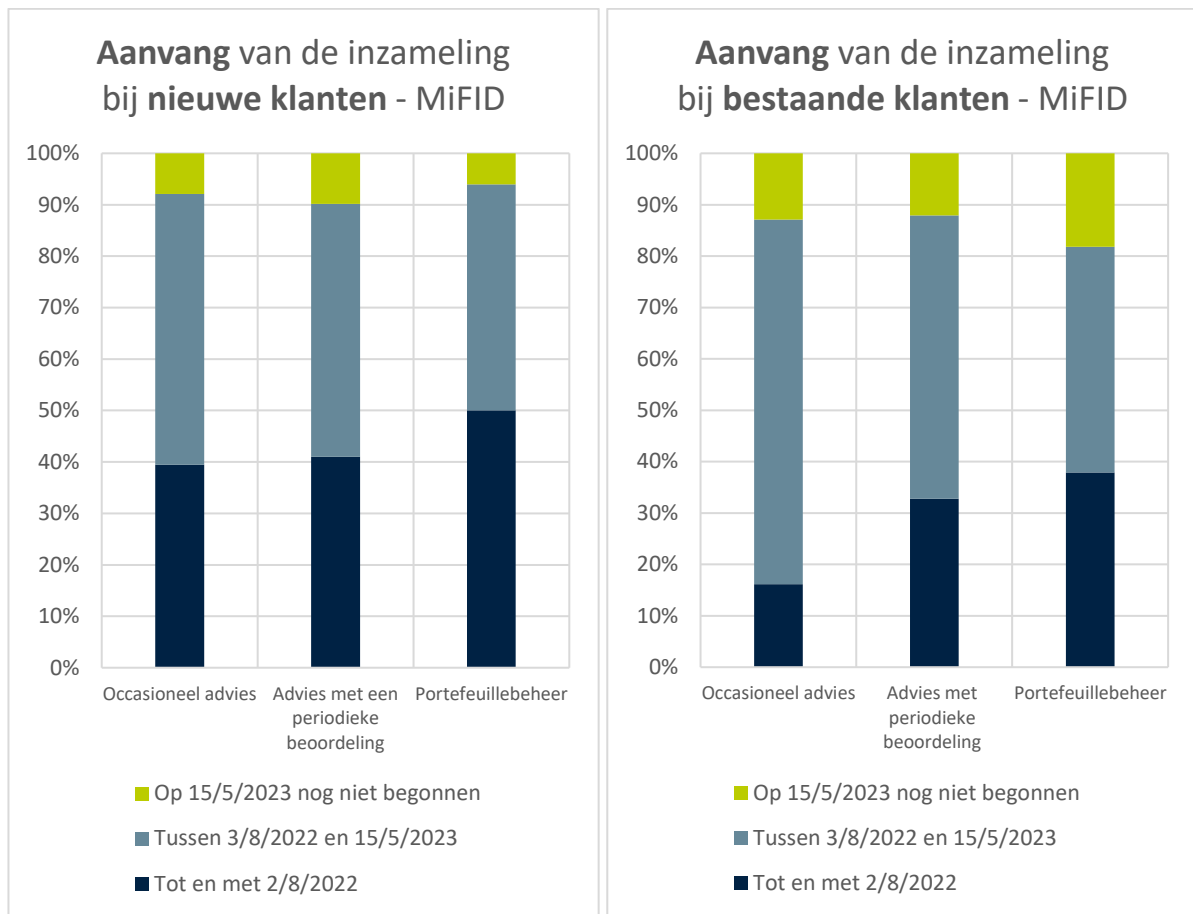
Uit de antwoorden blijkt een meerderheid van de MiFID-ondernemingen pas na 2 augustus 2022 met de inzameling van informatie over de duurzaamheidsvoorkeuren van de klanten te zijn gestart. Met de inzameling van die informatie is eerder gestart voor nieuwe dan voor bestaande klanten. Die trend wordt vastgesteld voor om het even welke dienst die de MiFID-onderneming verricht.

Dat verschil tussen nieuwe en bestaande klanten blijkt aan te sluiten bij het ESMA-standpunt ter zake en zou daarop kunnen worden teruggevoerd. Volgens ESMA zouden de MiFID-ondernemingen immers kunnen beslissen om de duurzaamheidsvoorkeuren van de klanten in te zamelen bij de “volgende geregelde actualisering” van het klantenprofiel¹¹. ESMA verwacht echter dat de MiFID-ondernemingen de campagne lanceren om klanten proactief uit te nodigen om hun profiel te actualiseren met betrekking tot hun duurzaamheidsvoorkeuren, en dit uiterlijk 12 maanden na de inwerkingtreding van de verplichtingen ter zake.

Bovendien is de inzameling van informatie over de duurzaamheidsvoorkeuren van klanten sneller gestart voor het portefeuillebeheer dan voor de adviesverlening, met name de occasionele adviesverlening¹².

¹¹ Final Report, Guidelines on certain aspects of the MiFID II suitability requirements, 23 September 2022, ESMA35-43-3172, p. 27.

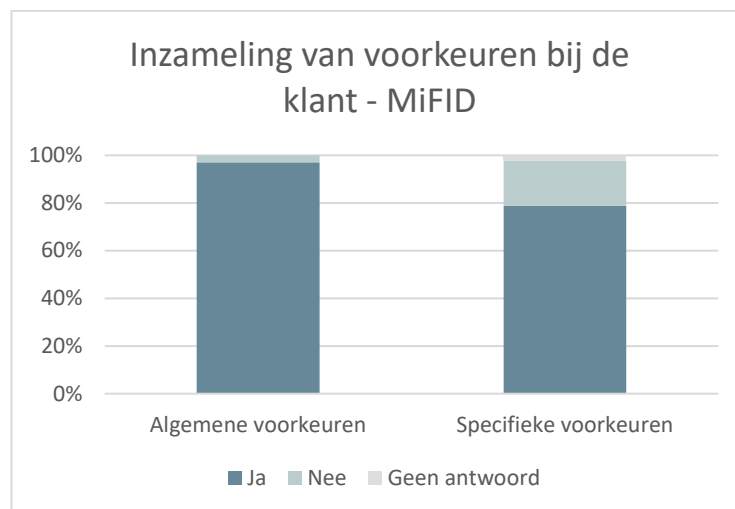
¹² Beleggingsadvies zonder periodieke beoordeling van de geschiktheid en zonder toepassing van een portefeuillebenadering.

Binnen eenzelfde segment zijn bepaalde ondernemingen in verschillende fasen overgegaan tot de inzameling van informatie over de duurzaamheidsvoorkeuren van de klanten op basis van wat als “subsegmenten” van klanten kan worden gezien. Voor de vorming van die subsegmenten wordt gekeken naar het bedrag van de belegde activa of van de activa onder beheer. In die gevallen wordt eerder gestart met de inzameling van informatie voor de klanten met grotere activabedragen en gebeurt de inzameling van informatie voor de klanten met de laagste activabedragen veel later.

3.2.2 Bijna alle MiFID-ondernemingen zamelen informatie in over de algemene voorkeuren, terwijl de situatie veel diverser is voor de specifieke voorkeuren

De MiFID-ondernemingen zamelen informatie over de algemene voorkeuren in voor 97 % van hun merken en segmenten, en informatie over de specifieke voorkeuren voor 79 % van hun merken en segmenten.

60 % van de MiFID-ondernemingen zamelen informatie in over de voorkeuren inzake het minimumpercentage van afstemming op de taxonomie, en 62 % zamelen informatie in over de voorkeuren inzake het minimumpercentage aan duurzame beleggingen. Bij de inzameling van informatie over die twee elementen kunnen dus geen significante verschillen worden vastgesteld.

Slechts 43 % van de MiFID-ondernemingen bieden de klant de mogelijkheid om aan te geven welke combinatie van types van duurzaamheidsvoorkeuren – a), b) en/of c) – hij wenst.

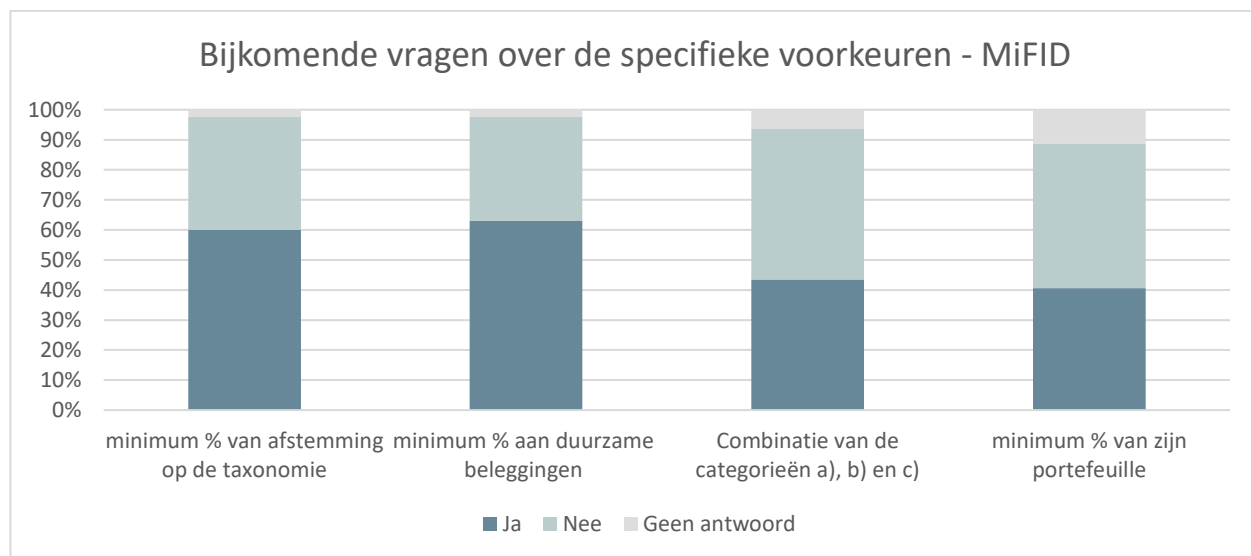
Het percentage ondernemingen dat de klant de mogelijkheid biedt om het minimumpercentage van zijn portefeuille aan te geven waarop hij zijn voorkeuren toegepast wenst te zien, blijkt nog lager te liggen (40 %) ¹³.

Grosso modo wordt geen significant verschil gezien tussen de verschillende diensten. Toch wordt de informatie over de specifieke voorkeuren en over het minimumpercentage aan duurzame beleggingen 10 % tot 15 % minder vaak ingezameld bij occasionele adviesverlening dan bij de verrichting van een van de andere diensten. Datzelfde geldt ook voor de aan de klant geboden mogelijkheid om zijn voorkeur uit te drukken voor een combinatie van de categorieën a), b) en/of c).

¹³ Voor het beleggingsadvies met een periodieke beoordeling van de geschiktheid en met toepassing van een portefeuillebenadering, en voor het portefeuillebeheer worden de duurzaamheidsvoorkeuren in twee stappen bepaald:

- bij de eerste stap wordt bepaald aan welke duurzaamheidsvoorkeuren het deel van de portefeuille moet voldoen;
- bij de tweede stap wordt bepaald welk deel van de portefeuille moet voldoen aan de in de eerste stap gedefinieerde duurzaamheidsvoorkeuren.

Voorbeeld: de klant wenst een afstemming van 20 % op de taxonomie (eerste stap) voor 50 % van zijn portefeuille (tweede stap).

In de survey werd de ondernemingen ook gevraagd of ze informatie verzamelen over de voorkeuren van hun klanten over de belangrijkste ongunstige effecten:

- voor elk van de genummerde indicatoren vermeld in de tweede kolom van de tabel in bijlage 1 bij de gedelegeerde verordening 2022/1288 van 6 april 2022¹⁴ ;
- per ‘groep van indicatoren’, waarbij de indicatoren gegroepeerd zijn zoals in de eerste kolom van dezelfde tabel in dezelfde bijlage of;
- voor indicatoren gekozen door de onderneming.

In de eerste onderstaande grafiek zijn de antwoorden weergegeven die de MiFID-ondernemingen hebben gegeven op deze vraag.

De tweede grafiek hieronder illustreert de manier waarop de ondernemingen informatie over de voorkeuren van hun klanten verzamelen met betrekking tot de minimumpercentages van afstemming op de taxonomie en/of de minimumpercentages aan duurzame beleggingen.

¹⁴ Gedelegeerde verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie van 6 april 2022 tot aanvulling van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen tot nadere bepaling van de inhoud en presentatie van de informatie met betrekking tot het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”, en tot nadere bepaling van de inhoud, methoden en presentatie van informatie met betrekking tot duurzaamheidsindicatoren en ongunstige effecten op de duurzaamheid en van de inhoud en presentatie van de informatie met betrekking tot het promoten van ecologische of sociale kenmerken en doelstellingen voor duurzaamheidsbeleggingen in precontractuele documenten, op websites en in periodieke verslagen.

3.3 Wat gebeurt er als er geen geschikt product is dat aansluit bij de duurzaamheidsvoorkeuren van de klant?

Is er geen geschikt product dat bij de duurzaamheidsvoorkeuren van de klant aansluit, dan vragen slechts 48 % van de MiFID-ondernemingen de klant of hij zijn duurzaamheidsvoorkeuren wil aanpassen.

Als de klant zijn duurzaamheidsvoorkeuren niet wil aanpassen als er geen product blijkt te zijn dat bij zijn duurzaamheidsvoorkeuren aansluit, informeren 94 % van de MiFID-ondernemingen hem dat ze hem geen advies kunnen geven of dat ze zijn beleggingsportefeuille niet kunnen beheren.

3.4 De meeste MiFID-ondernemingen vermelden dat ze hun medewerkers hebben opgeleid

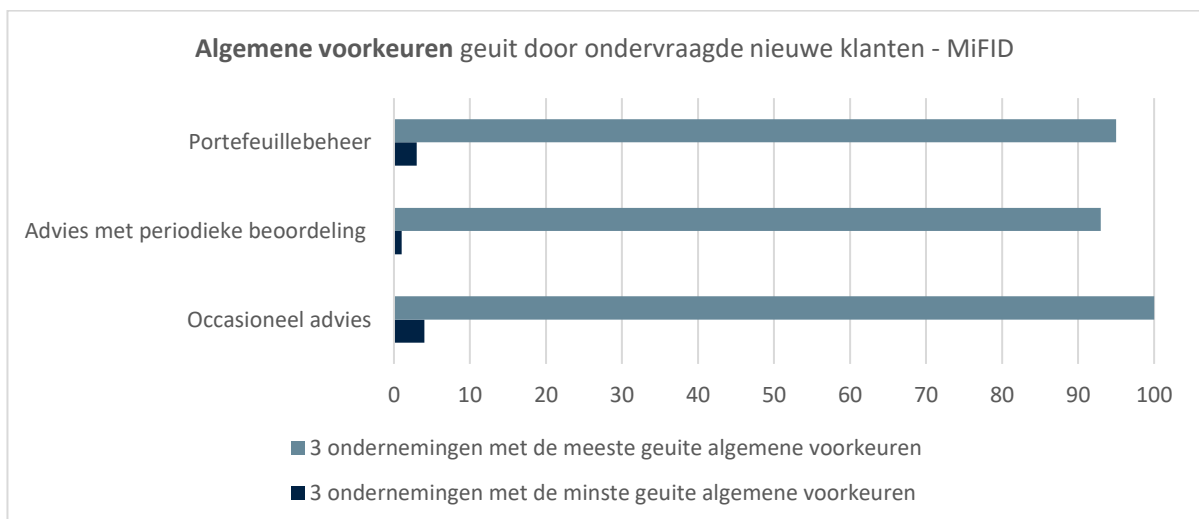
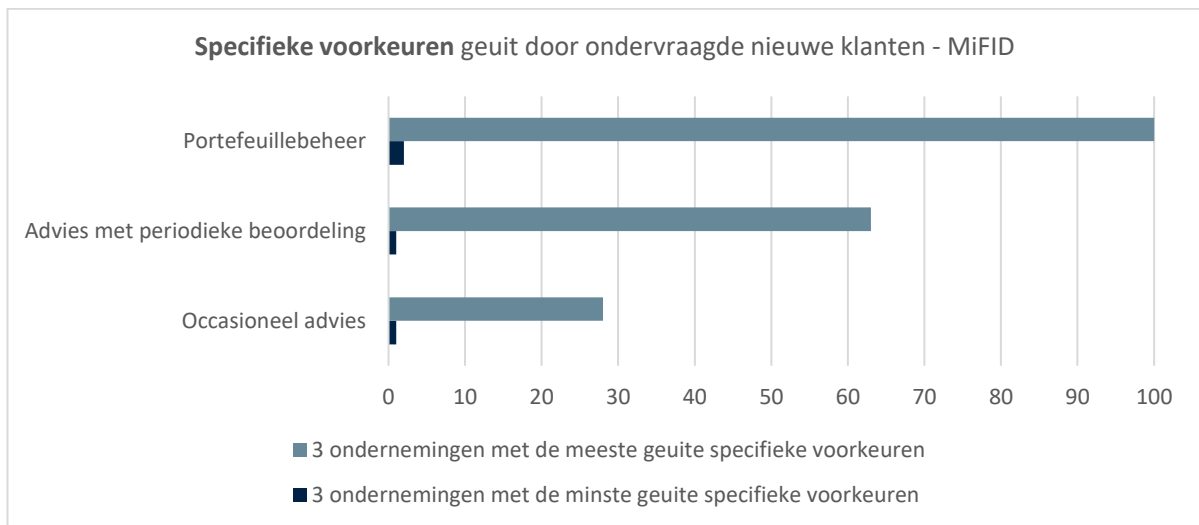
81 % van de MiFID-ondernemingen vermelden dat ze de personen in contact met het publiek minstens één opleiding over de duurzaamheidsvoorkeuren hebben gegeven.

3.5 Het aantal klanten die hun specifieke duurzaamheidsvoorkeuren kenbaar maken, blijft in dit stadium relatief klein

Niet alle ondernemingen bleken in staat statistieken over te leggen over de door hun klanten kenbaar gemaakte duurzaamheidsvoorkeuren. Het is dan ook niet pertinent om een sectorgemiddelde te bepalen.

Voor de klanten die al naar hun voorkeuren zijn gevraagd, tonen beide grafieken hieronder welk percentage van de nieuwe klanten algemene voorkeuren en specifieke voorkeuren kenbaar maken.

Omwille van de leesbaarheid hebben de grafieken uitsluitend betrekking op nieuwe klanten. Toch tonen de trends geen significante verschillen tussen bestaande en nieuwe klanten. Bovendien zijn portefeuillebeheerklanten meer geneigd om hun specifieke voorkeuren kenbaar te maken (zo'n 10 % meer) dan adviesklanten, vooral dan op het vlak van de occasionele adviesverlening.

4 De verzekeringsondernemingen zijn eerder traag van start gegaan maar verzamelen het merendeel van de informatie over de voorkeuren van de klant

In de verzekeringssector moeten deze verplichtingen enkel worden nageleefd door de verzekeringsondernemingen die advies verlenen over verzekeringen met een beleggingscomponent (IBIPs), hetzij via rechtstreekse distributie, hetzij via verbonden agenten. Het gaat om 14 ondernemingen, voor 16 merken.

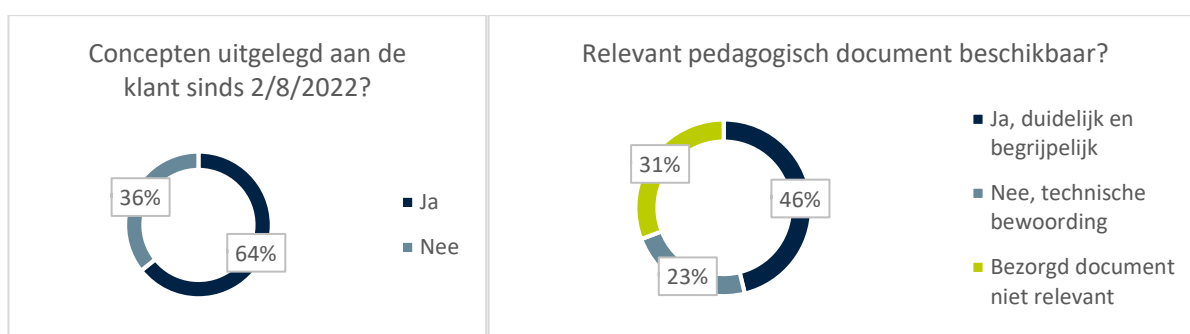
4.1 De meeste verzekeringsondernemingen zijn al vanaf 2 augustus 2022 aan hun klanten beginnen uit te leggen wat de duurzaamheidsvoorkeuren inhouden

Op 2 augustus 2022¹⁵ waren 9 van de 14 verzekeringsondernemingen al van start gegaan met aan hun klanten uit te leggen wat precies wordt verstaan onder 'duurzaamheidsvoorkeuren'.

¹⁵ Datum waarop deze verplichtingen van toepassing werden.

Twee verzekeringsondernemingen waren hier nog niet mee begonnen op het ogenblik dat ze de survey invulden.

Van 13 van de 14 verzekeringsondernemingen heeft de FSMA een geschreven document gekregen dat gebruikt wordt om uitleg te verschaffen aan klanten. Maar van deze pedagogische documenten bevat slechts 69 % daadwerkelijk een uitleg over de duurzaamheidsvoorkeuren. En van die documenten blijkt slechts 77 % een duidelijke uitleg te bevatten over de categorieën a) en b) van de duurzaamheidsvoorkeuren¹⁶. Uit deze analyses blijkt ook dat een derde van de verzekeringsondernemingen al te technische bewoordingen gebruikt om deze concepten uit te leggen.

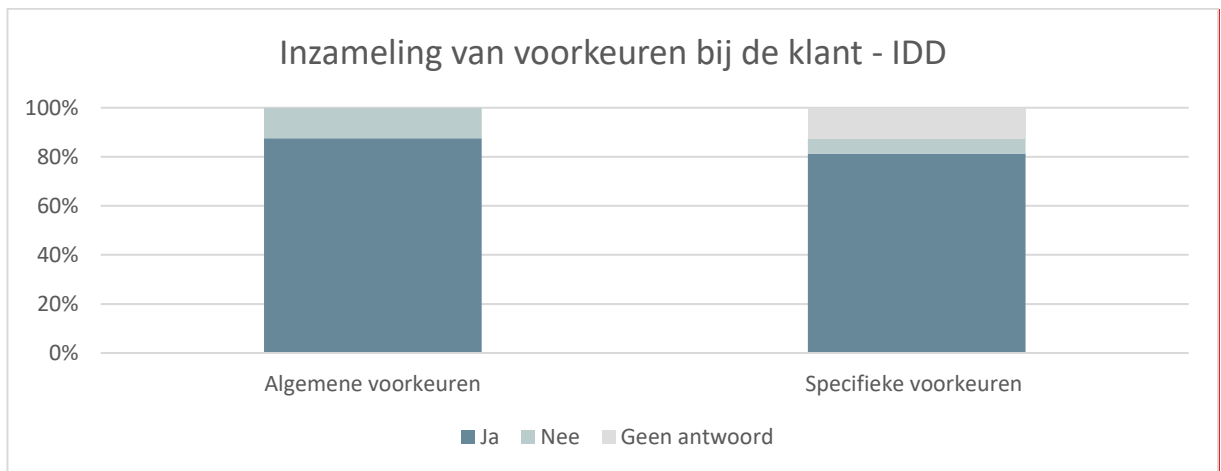

4.2 De meeste verzekeringsondernemingen zamelen alle vereiste informatie in om de duurzaamheidsvoorkeuren van hun klanten in kaart te brengen

Uit de antwoorden blijkt dat de meeste verzekeringsondernemingen pas na 2 augustus 2022 zijn begonnen met informatie in te winnen over de voorkeuren van hun klanten, vooral van hun bestaande klanten (75 %). Dat betekent dat een deel van de verzekeringsondernemingen vroeger is begonnen met uit te leggen wat de duurzaamheidsvoorkeuren inhouden dan met de voorkeuren in te zamelen.

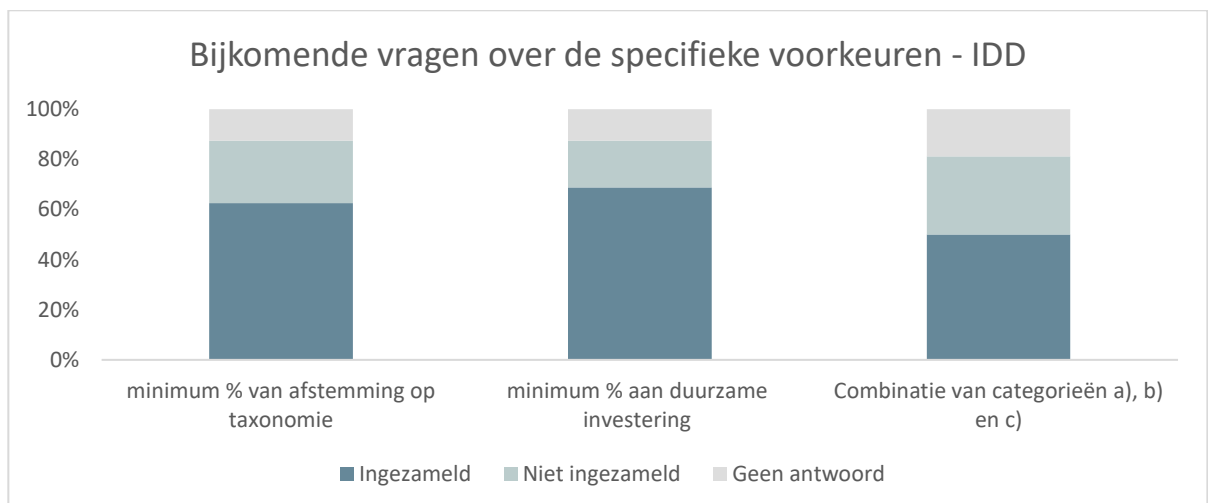
80 % van alle verzekeringsondernemingen heeft aan de klanten gevraagd of ze specifieke voorkeuren hebben.

¹⁶ In dit stadium kunnen er uit de analyses van de toelichtingen bij categorie c) (belangrijkste ongunstige effecten) geen eenduidige conclusies worden getrokken. Wel heeft de FSMA een beter inzicht gekregen in de praktijken op dit gebied.

62 % van de verzekeringsondernemingen zamelt informatie in over de voorkeuren van hun klanten qua minimumpercentage van afstemming op de taxonomie, en 68 % zamelt informatie in over de voorkeuren die hun klanten hebben qua minimumpercentage van duurzame beleggingen.

Slechts 50 % van de verzekeringsondernemingen biedt de klanten de mogelijkheid om aan te geven welke combinatie ze wensen qua categorieën van duurzaamheidsvoorkeuren, dus a), b) en/of c).

De eerste grafiek hieronder illustreert het soort indicatoren die de verzekeringsondernemingen gebruiken om informatie over de duurzaamheidsvoorkeuren van hun klanten in te zamelen in het licht van de voornaamste ongunstige effecten.

Een bijkomende vraag die in de survey gesteld werd aan de verzekeringsondernemingen was of ze bij de klanten peilden naar het minimumpercentage van afstemming op de taxonomie of van duurzame beleggingen:

- hetzij op een gestandaardiseerde manier en/of,
- hetzij door de klanten vrij een percentage te laten invullen.

De tweede grafiek hierna brengt in beeld hoe de ondernemingen daarbij te werk gaan.

4.3 Wat gebeurt er als er geen enkel product aansluit bij de duurzaamheidsvoorkeuren van de klant?

Als er geen enkel product is dat aansluit bij de duurzaamheidsvoorkeuren van de klant, stelt slechts 65 % van de verzekeringsondernemingen hem de vraag of hij zijn voorkeuren wil wijzigen.

Als een klant, bij gebrek aan een product dat aansluit bij zijn duurzaamheidsvoorkeuren, weigert om zijn voorkeuren aan te passen, delen alle verzekeringsondernemingen hem mee dat zij hem geen advies kunnen verlenen.

4.4 De meeste verzekeringsondernemingen geven aan dat hun medewerkers een opleiding hebben gevolgd

Respectievelijk 87 % en 75 % van de verzekeringsondernemingen heeft aangegeven ten minste één opleiding over duurzaamheidsvoorkeuren georganiseerd te hebben:

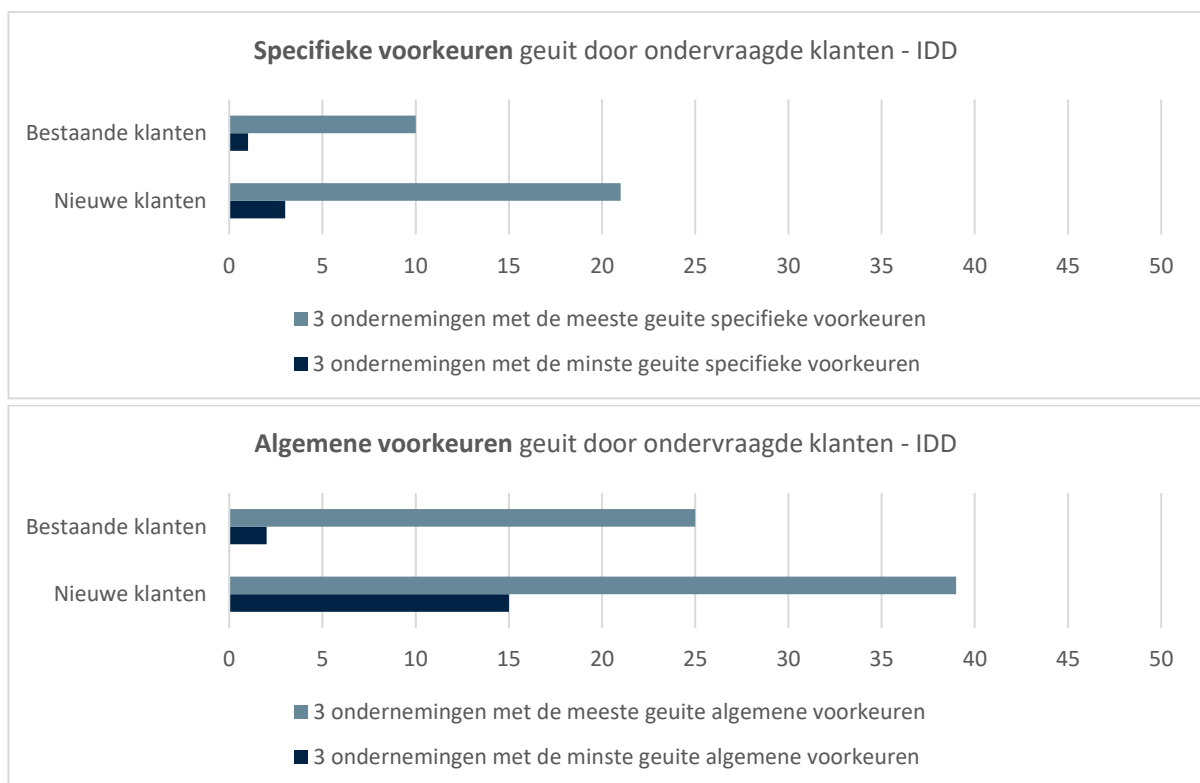
- (i) voor de verantwoordelijken voor de distributie en
- (ii) voor de personen in contact met het publiek.

4.5 Welk aandeel klanten heeft algemene en specifieke duurzaamheidsvoorkeuren?

Niet alle ondernemingen waren in staat om statistieken voor te leggen over de duurzaamheidsvoorkeuren van de klanten bij wie ze daar al naar gepeild hadden. Het is dan ook niet relevant om hierover gemiddelde percentages voor de sector op te stellen.

Toch blijkt uit de onderstaande grafiek dat binnen de groep reeds ondervraagde klanten, er een relatief klein aandeel klanten aangeeft specifieke voorkeuren te hebben. Buiten de drie verzekeringsondernemingen die minder lage percentages voorleggen (10 % bij bestaande klanten en 21 % bij nieuwe klanten), vallen de percentages van aangegeven specifieke voorkeuren heel snel terug naar ca. 1 %. Ter vergelijking: dezelfde tendens doet zich voor bij de algemene voorkeuren, zij het in mindere mate.

Op te merken valt ook dat de nieuwe klanten regelmatig aangeven welke hun, zowel specifieke als algemene, voorkeuren zijn dan bestaande klanten.

5 De gestandaardiseerde bevragingen over het minimumpercentage van afstemming op de taxonomie of van duurzame beleggingen, bereiken niet steeds 100 %.

Wanneer met een gestandaardiseerde bevraging bij klanten wordt gepeild naar het gewenste minimumpercentage van afstemming op de taxonomie of van duurzame beleggingen, bereikt het maximumpercentage van de gestandaardiseerde bevragingen, als vastgelegd door de MiFID-ondernemingen en de verzekeringsondernemingen, niet altijd 100 % maar stopt het soms op een veel lager niveau.

40 % van die MiFID-ondernemingen en verzekeringsondernemingen hanteren een niet-lineaire gestandaardiseerde bevraging, de overige 60 % een lineaire gestandaardiseerde bevraging. Bij een lineaire gestandaardiseerde bevraging heeft de onderneming regelmatige intervallen vastgelegd. De volgende percentages zijn daar een voorbeeld van: 10 %, 20 %, 30 %, 40 %, 50 %, 60 % en 70 %. Een niet-lineaire bevraging bevat daarentegen, bijvoorbeeld, de volgende percentages: 5 %, 15 %, 50 %.

De lineaire bevragingen bevatten opmerkelijk vaker een 100 %-maximum dan de niet-lineaire bevragingen, en dan vooral de lineaire bevragingen over de minimumpercentages van duurzame beleggingen (b). Toch bereikt meer dan twee derde van de lineaire bevragingen geen 100 %.

Zowel voor de taxonomie als voor de duurzame beleggingen leveren de lineaire bevragingen vooral maximumpercentages op die ofwel heel laag, ofwel heel hoog zijn. Dit fenomeen doet zich evenwel niet voor bij de niet-lineaire bevragingen.

Voor de taxonomie (categorie a) worden nog meer bevragingen met bijzonder lage maximumpercentages gebruikt: negen ondernemingen hanteren een bevraging waarbij de laagste trap voor de taxonomie minder dan 10 % bedraagt, terwijl de laagste trap voor de duurzame beleggingen (categorie b) niet onder 10 % daalt.

Deze vaststelling sluit aan bij de meer algemene bevinding dat hogere trappen lijken te worden bereikt bij de gehanteerde bevragingen die peilen naar de voorkeuren qua duurzame beleggingen, dan bij de bevragingen die peilen naar de afstemming op de taxonomie.

6 Uit een analyse van de informatie die beschikbaar is op de websites, blijkt er weinig transparantie te zijn over de belangrijkste ongunstige effecten (artikel 4 SFDR)

Naast een analyse van de antwoorden op de survey, heeft de FSMA de informatie onderzocht over de ongunstige effecten op de duurzaamheid, als door de MiFID-ondernemingen gepubliceerd op hun website conform artikel 4 van de SFDR-verordening.

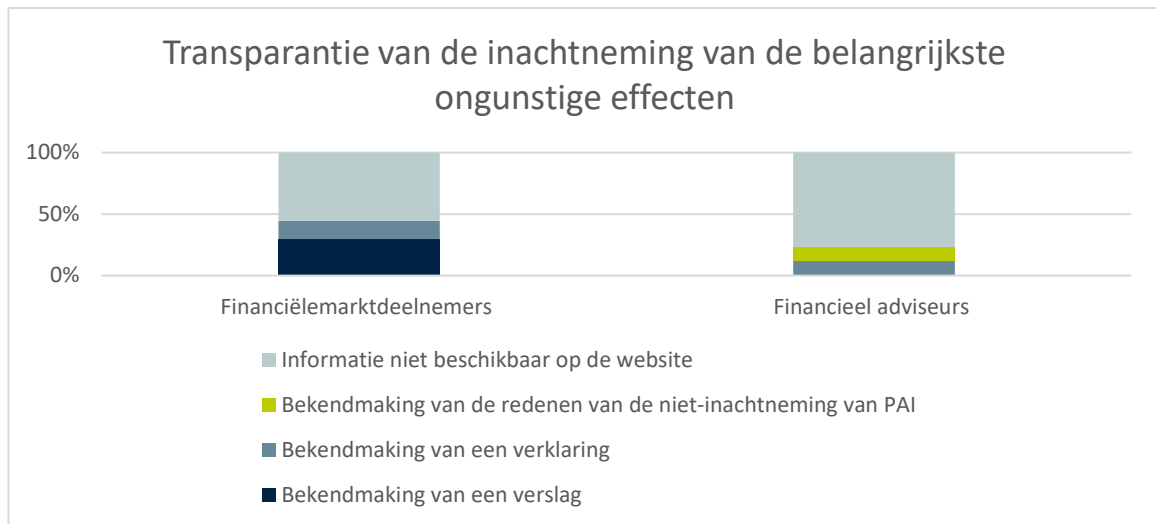
De financiëlemarktdeelnemers en de financieel adviseurs¹⁷ die de belangrijkste ongunstige effecten in aanmerking nemen, moeten hierover een verklaring publiceren op hun website. De financiëlemarktdeelnemers moeten die verklaring publiceren volgens een model dat de gedelegeerde verordening (EU) 2022/1288 oplegt. In de onderstaande grafiek is de bekendmaking van de verklaring in overeenstemming met het model 'bekendmaking van een verslag' genoemd.

De financiëlemarktdeelnemers die een bepaalde omvang niet overschrijden, alsook alle financieel adviseurs kunnen ervoor opteren om de belangrijkste ongunstige effecten niet in aanmerking te

¹⁷ De termen 'financiëlemarktdeelnemers' en 'financieel adviseurs' zijn gedefinieerd in artikel 2(1) en 2(11) van de SFRD-Verordening.

nemen. In dat geval moeten zij de redenen daarvoor publiceren¹⁸. Wij stellen vast dat geen enkele financiëlemarktdeelnemer heeft aangegeven gebruik te maken van deze optie.

De onderstaande grafiek toont aan dat de meerderheid van de financiëlemarktdeelnemers de informatie die in dit verband vereist is, niet publiceert. Dit blijkt nog sterker bij de financieel adviseurs.

7 Dit verslag is louter feitelijk

Dit verslag geeft een feitelijke weergave van de resultaten van de survey over de duurzaamheidsvoorkeuren. Het is daarbij geenszins de bedoeling om inbreuken vast te stellen, noch om *best practices* voor te schrijven. Wel zal het gebruikt worden voor toekomstige controleacties van de FSMA.

¹⁸ Art. 4 SFDR.